Ostravská univerzita
Dvořákova 7
701 03 Ostrava/Česká republika

č.j.: OU-135909/90-2026

OPATŘENÍ REKTORA
č.332/2026
VYUŽÍVÁNÍ UMĚLÉ INTELIGENCE NA OSTRAVSKÉ UNIVERZITĚ

Článek 1
Úvodní ustanovení

1. S ohledem na dynamický rozvoj nástrojů umělé inteligence (dále jen „AI“) a jejich rostoucí význam ve vzdělávání, výzkumu i administrativě vydává rektor Ostravské univerzity (dále jen „OU“) toto opatření, které stanovuje základní rámec pro jejich odpovědné a transparentní využívání.
2. Cílem opatření je poskytnout rámec pro smysluplné a odpovědné využívání nástrojů AI při současném zachování akademické integrity, etiky a ochrany dat.
3. Toto opatření je závazné pro všechny studenty, akademické i neakademické zaměstnance OU a vztahuje se na všechny činnosti, při nichž jsou nástroje AI využívány – zejména při studiu, výuce, tvůrčí činnosti, výzkumu a administrativních procesech.
4. Toto opatření využívá pro zjednodušení ve svém textu generického maskulina.

Článek 2
Základní pojmy

1. **Umělou inteligencí** se rozumí soubor metod, technik a systémů, zejména těch softwarových, které umožňují strojům napodobovat nebo vykonávat činnosti typicky vyžadující lidskou inteligenci, zejména učení, rozhodování, řešení problémů, porozumění jazyku nebo generování obsahu.
2. Nástroje využívající AI se z hlediska **funkčního užití** dělí na nástroje **generativní a ostatní** následovně:
    a. **Nástroje generativní AI**, kterými jsou například nástroje pro generování obrázků nebo nástroje pro generování textů. Zpravidla jsou pouze „naučeny“ např. generovat texty na základě matematických vazeb mezi slovy nebo většími celky textů.
    b. Mezi **ostatní nástroje AI** řadíme například nástroje, které mohou díky svému rozhraní provádět pouze konkrétní úlohu, např. překlady, jazykovou kontrolu, kontrolu stylistiky, vylepšování textů apod., nebo efektivní prohledávání souvisejících vědeckých publikací a zdrojů.
3. Nástroje využívající AI se z hlediska **zabezpečení zpracovávaných dat** dělí na nástroje **zabezpečené, nezabezpečené a nebezpečné** následovně:
    a. **Zabezpečenými** se rozumí takové nástroje AI, u nichž je zajištěna kontrola nad zpracováním dat a odpovídající úroveň jejich ochrany, a to zejména: i) provozem v interním nebo kontrolovaném prostředí, kdy data neopouštějí infrastrukturu OU nebo zařízení uživatele, nebo ii) na základě smluvního

vztahu s poskytovatelem, který garantuje ochranu dat a omezuje jejich využití, zejména vylučuje jejich použití k trénování modelu bez kontroly uživatele či využívání nebo předávání vložených informací a dat.

b. **Nezabezpečenými** se rozumí nástroje AI, u nichž uživatel nebo univerzita nemají dostatečnou kontrolu nad tím, jak jsou vstupní data zpracovávána, ukládána nebo dále využívána, tedy zejména nelokální modely, u nichž ani smluvně není poskytována požadovaná garance.

c. **Nebezpečnými** se rozumí nástroje AI, u nichž existuje odůvodněné zvýšené riziko ohrožení bezpečnosti, ochrany dat, osobních údajů, oprávněných zájmů univerzity např. na základě varování odborné autority (NÚKIB), univerzity, anebo je jejich použití dokonce omezeno či zakázáno.

4. **Osobním údajem** je jakákoli informace o identifikované či identifikovatelné osobě ve smyslu nařízení GDPR.
5. **Důvěrné informace** jsou neveřejné informace týkající se OU nebo činností (výzkumu, vývoje, vzdělávání, transferu apod.) realizovaných na OU, kde důsledkem zveřejnění by mohl být zejména vznik škody, reputační újma či neoprávněné zvýhodnění třetích osob
6. **Výstup AI** je jakýkoliv obsah vytvořený nebo upravený nástrojem AI (text, obraz, video, graf, data apod.).
7. **Autorem** je fyzická osoba, která vytvořila dílo literární, umělecké, vědecké, softwarové, fotografické, anebo podobným postupem vytvořené dílo, ať už se jedná o autorské dílo v souladu se zákonem 121/2000Sb. (Autorský zákon), anebo o výstup činnosti nenaplňující znaky autorského díla v souladu s Autorským zákonem (výsledek jedinečné tvůrčí činnosti), např. o rešeršní práci. Autorem díla včetně kvalifikační práce či jiného písemného díla je vždy pouze autor sám, nikoliv užitý nástroj.

Článek 3
Základní zásady, principy a závazná pravidla pro práci s AI

1. Ve věci užití nástrojů AI platí, že cokoliv, co není tímto opatřením nebo jiným předpisem OU explicitně zakázáno, je povoleno, za předpokladu korektního a otevřeného přístupu v souladu s obecně závaznými právními předpisy (zejména Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, Akt o umělé inteligenci (dále jen „AAI“), akademickou integritou a etickými principy.
2. Jakákoliv forma netransparentního jednání v souvislosti s užíváním AI, spočívající zejména ve vydávání nevlastního díla za své a uvádění kohokoliv v omyl, je zakázána.
3. Každý uživatel (student i zaměstnanec) nástrojů AI je povinen se seznámit s nástrojem AI a jeho klasifikací dle čl. 2 odst. 3 před jejich užitím.
4. Uživatel nástrojů AI je zodpovědný za kritické zkoumání a ověřování informací získaných prostřednictvím AI. Použití těchto technologií při psaní písemných prací a dalších činnostech (generování dat, zdrojových kódů, aplikací, skriptů apod.) musí být prováděno s odpovídající odbornou péčí a kontrolou. Autor musí vygenerovaný výsledek pečlivě prozkoumat, kriticky zhodnotit a případně upravit.
5. Materiál vygenerovaný nástrojem AI není samotným dílem, ať už se jedná o práci kvalifikační, edukační, anebo vědeckou, ani jeho částí (např. kapitolou). Je pouze

vstupním podkladem pro autora, který o to víc musí dbát na pochopení a ověření faktů, což vyžaduje důslednou práci s tímto materiálem při jeho úpravě a ověřování.

6. Autorem díla je vždy fyzická osoba, a to bez ohledu na rozsah použití AI nástroje při tvorbě díla. Zpracování díla pomocí nástrojů AI v celém rozsahu je vyloučeno. Za dílo odpovídá autor v plném rozsahu, neboť použít nástroje AI bylo jeho svobodným a poučeným rozhodnutím. Nelze argumentovat, že nějakou formulaci, překlad nebo odkaz na primární zdroj převzal autor z automatizovaného nástroje, přičemž jej neprověřil.

Článek 4
Vhodné a odpovědné užití nástrojů AI

1. AI má primárně sloužit ke zvýšení efektivity práce, nikoliv k nahrazení odborného úsudku.
2. Při registraci do nástrojů AI a vkládání informací do nástrojů AI si musí být každý uživatel vědom toho, zda neposkytuje citlivé informace o jiných osobách a tím porušuje obecná nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), případně zda nevznikají bezpečnostní rizika pro OU (narušení bezpečnosti sítě).
3. Každý uživatel je povinen při práci s AI posoudit zejména:
    a. charakter vstupních dat (zda obsahují osobní, citlivé nebo neveřejné informace),
    b. účel použití AI (např. podpora práce vs. rozhodování s dopadem na jiné osoby),
    c. dopad výstupu (zda výstup ovlivňuje hodnocení, rozhodování nebo veřejnou prezentaci, popř. zda výstup nezasahuje do práv druhých, anebo nemá nežádoucí společenský dopad),
    d. míru lidské kontroly nad výstupem (zda je výstup pouze podkladem, nebo je přebírán bez úprav).
    e. je-li zachována aktivní role uživatele a kritické zhodnocení výstupů.
4. Za předpokladu dodržení pravidel bezpečného a zodpovědného užití ve smyslu tohoto opatření je vhodné využívat **nástroje generativní AI** zejména jako nástroje podpory např. pro:
    a. práci s textem (návrhy, úpravy, sumarizace, jazyková korektura, překlady),
    b. vyhledávání a třídění informací,
    c. inspiraci a návrh řešení včetně účelů výzkumných nebo designu vzdělávacích aktivit,
    d. rutinní nebo administrativní činnosti (psaná emailů, zpracování a sumarizace zápisů, kontroly a korektury textů apod.),
    e. tvorba materiálů vhodných pro prezentaci a vizualizaci (obrázků, schémat, grafů, vizualizací nebo samotných prezentací),
    f. tvorbu kritických revizí vlastních výstupů (self-review) a přípravy na skutečný recenzní proces či proces jiné oponentury.

5. **Ostatní AI nástroje** je možné využívat pro své specifické účely (překlady, korektury, přepisy hovorů, převody mezi formáty, prohledávání konkrétních např. výzkumných zdrojů, návrhy designu apod.) zejména jako nástroj podpory.
6. Za nepřípustné se považuje zejména využití nástrojů AI (**generativních i ostatních**), které:
    a. vede k porušení právních předpisů (zejména k: ochraně osobních údajů, ochraně a nakládání s daty, kybernetické bezpečnosti nebo autorského práva např. zakázaným napodobováním autorských děl jiných autorů, vkládáním údajů s povahou duševního vlastnictví OU),
    b. zahrnuje vkládání důvěrných informací do nezabezpečených nástrojů nebo do vysoce rizikových nástrojů,
    c. nahrazuje odborný nebo studijní výkon tam, kde je požadována samostatná práce,
    d. využívá AI k tvorbě manipulativních nebo klamavých výstupů,
    e. slouží k vytváření materiálů poškozující práva druhých, dehonestující ostatní osoby, anebo materiálů podvodného charakteru,
    f. podněcuje podporu společenských stereotypů, rasovou, národní, etnickou nenávist nebo nenávist vůči skupině obyvatel,
    g. neslouží pouze jako podpůrný nástroj; zejména konečné rozhodnutí o lidských právech a povinnostech (např. v oblasti HR či studijní agendě) provádí vždy člověk, který za něj nese plnou odpovědnost; AI nemá právní osobnost
    h. jsou nepřijatelně rizikové dle čl. 5 AAI nebo vysoce rizikové ve smyslu čl. 6 AAI,
    i. mají za cíl odvodit emoce fyzické osoby, s výjimkou případů, kdy je použití systému AI určeno k zavedení či k uvedení na trh z lékařských nebo bezpečnostních.
7. V kontextu činností na vysoké škole je vkládání nevydaných děl a jejich částí ke zpracování AI porušením autorského zákona s ohledem na odst. 6, písm. a). tohoto Článku. Dílem se zde rozumí mj. nezveřejněné závěrečné a kvalifikační práce, články předložené k recenznímu řízení, návrhy projektů a grantů, návrhy a žádostí o ochranu majetkových práv (např. patentová přihláška či anebo přihláška užitného vzoru), anebo materiály obdobné povahy.
8. OU důrazně varuje před použitím nebezpečných nástrojů, když jejich využití je umožněno pouze s maximální obezřetností. V některých případech může dojít k explicitnímu zákazu užití konkrétních nástrojů na infrastruktuře OU. OU důrazně doporučuje vyhnout se jakémukoliv využití vysoce rizikových nástrojů a vyvinout maximální úsilí k eliminaci porušení takového zákazu.
9. Uživatelé berou na vědomí, že:
    a. příslušnost nástrojů AI do jednotlivých kategorií z hlediska zabezpečení se může v čase měnit,
    b. Příloha č. 1 tohoto Opatření rektora obsahuje přehled základních nástrojů včetně klasifikace z hlediska jejich zabezpečení
    c. konečná odpovědnost za způsob využití AI vždy zůstává na uživateli.

Článek 5
Využívání nástrojů AI studenty při tvorbě písemných a kvalifikačních prací

1. Student v roli autora písemné (semestrální, seminární, projektové apod.) práce nebo práce kvalifikační je povinen se řídit tímto opatřením a dále předpisy OU, zejména Studijním a zkušebním řádem a Etickým kodexem zaměstnanců a studentů OU.
2. Student v roli autora je povinen se seznámit se s úpravou a upřesněním pravidel pro využití nástrojů AI platnými na své fakultě, popř. pro jeho studijní program, a tato pravidla respektovat.
3. Student v roli autora je povinen respektovat i pravidla vztahující se k AI určená v zadání písemné práce vyučujícím nebo vedoucím kvalifikační práce, byla-li tato pravidla předána v písemné formě v rámci zadání práce.
4. Student v roli autora, který ve své písemné práci využije v souladu s tímto opatřením materiál (např. obrazový nebo textový) vytvořený pomocí nástroje generativní AI, je povinen nástroj tento fakt v práci uvést, a to formou výčtu použitých nástrojů včetně uvedení jejich účelu a rozsahu použití. Deklarace obsahuje nejméně tento text:

   „Při přípravě této práce autor(ka) použil(a) [NÁZEV NÁSTROJE / SLUŽBY] za účelem [DŮVOD]. Po použití tohoto nástroje/služby autor(ka) obsah podle potřeby zkontroloval(a) a upravil(a) a přebírá plnou odpovědnost za obsah závěrečné práce“.

Článek 6
Nastavení pravidel a při tvorbě písemných a kvalifikačních prací

1. Fakulta má povinnost zajistit implementaci tohoto opatření rektora do fakultních procesů, a to formou opatření děkana, které bude upřesňovat nebo definovat:
   a. Přípustná omezení použití nástrojů AI za předpokladu, že k tomu vedou oborová omezení a objektivní důvody, např. nežádoucí tzv. deskilling studentů jdoucí proti naplnění profilu absolventa.
   b. Přípustné upřesnění deklarace uvedené v odstavci 4 článku 6 tohoto opatření za předpokladu, že k tomu vedou odborné a oborové důvody, a kdy budou takovéto informace a požadavky studentovi předány předem srozumitelnou a prokazatelnou formou, a kdy nedojde k překročení rámcové formy deklarace, které by v případě extrémního pojetí vedlo k faktickému znemožnění využití nástrojů generativní AI i v místech a pasážích, kde to není oborově obhajitelné.
   c. Metody a způsoby komunikace pravidel užití nástrojů AI platných na OU, na příslušné fakultě i pro konkrétní studijní programy tak, aby veškerá zmíněná pravidla byla vhodným způsobem dostupná všem dotčeným studentům a zaměstnancům – zejména těch v roli vedoucích prací či členů komisí.
   d. Postup v případě zjištění či podezření ze zakázaného jednání ve smyslu čl. 3 odst. 2., není-li upraven ostatními předpisy OU.

e. Osoby (vedoucí kateder, garanti) nebo tělesa (katedry, programové rady, oborové rady) oprávněné realizovat kroky uvedené v písmenech a. až c. tohoto odstavce, odpovědné za jejich definování, zajišťující soulad s tímto opatřením rektora.

2. Opatření děkana se musí zaměřit na mitigaci rizik plynoucích ze sociálních nerovností a nerovného přístupu k placeným verzím nástrojů AI vhodnou formou, např.:
    a. zvýšením akcentu na obhajobu kvalifikační práce na úkor práce samotné nejen v míře vlivu na výsledek obhajoby, ale i zvýšenou časovou dotací na samotnou obhajobu;
    b. transformací obhajoby kvalifikační práce z tradiční do kolokviální formy;
    c. poskytnutím nástrojů AI studentů v rámci rozpočtových možností;
    d. přehodnocením formy ukončení studia tak, aby dostupnost nástrojů AI měla minimální vliv, např. volba portfolia, projektu apod.
3. Opatření děkana a následné úpravy pro studijní programy musí vycházet z profilu absolventa, tak aby nebránila rozvoji potenciálu studentů ve vztahu k jeho pozdějšímu profesnímu uplatnění a zohledňovala tak aktuální využití AI v dané odborné oblasti.V případě restrikcí a postihů, zejména v případě porušení zákazu dle bodu 3.2., musí být příslušná rozhodnutí řádně odůvodněna, tak aby byl ověřitelný soulad postupu s obecnou politikou OU ohledně podpory užití nástrojů AI prezentovanou zejména tímto Opatřením, jakož i soulad se skutečností, že dané nástroje mohou být pro uživatele nepostradatelnými v profesním životě.
4. Pravidla stanovená vedoucími prací musí vycházet z profilu absolventa, tak aby nebránila rozvoji potenciálu studentů ve vztahu k jeho pozdějšímu profesnímu uplatnění a zohledňovala tak aktuální využití AI v dané odborné oblasti. Tato pravidla přitom musí být v souladu s obecně závaznými právními předpisy a všemi předpisy OU, včetně tohoto Opatření. Jednotlivá případná omezení nad rámec tohoto opatření jsou možná pouze z důvodu naplňování účelu kvalifikační práce, tedy za účelem ověření odborných schopností studujícího v kontextu budoucích společenských potřeb a jeho uplatnitelnosti.
5. Fakulta zajistí provádění opatření děkana na jednotlivých pracovištích a dozor nad jeho dodržováním.
6. Fakulta se zavazuje usilovat o odpovídající úroveň povědomí o umělé inteligenci mezi svými studenty a zaměstnanci (tzv. AI gramotnost).

Článek 7
Odpovědnost a porušení pravidel

1. Nedodržení zásad uvedených v tomto Opatření může být dle závažnosti a dopadů považováno i za hrubé porušení interní normy či vnitřních předpisů (např. Etického kodexu zaměstnanců a studentů OU, Pracovního řád OU, Studijního a zkušebního řádu OU) či zákonných norem (např. Autorského zákona, Zákoníku práce, Občanského zákoníku) a může mít následky v pracovněprávní oblasti či v oblasti studia.
2. Případné studijní nebo pracovněprávní postihy včetně ukončení pracovního poměru nebo předčasného ukončení studia na základě porušení stanovených pravidel nezprošťují osobu, která se provinění dopustila, odpovědnosti za porušení obecně

závazných právních předpisů a jiné následky porušení (např. náhradou způsobené škody).

3. Porušení pravidel tohoto Opatření v souvislosti se studijní oblastí je klasifikovatelné jako porušení Disciplinárního řádu OU nebo Disciplinárního řádu fakulty a spadá do gesce Disciplinární komise příslušné fakulty, popř. Disciplinární komise OU.
4. Porušení pravidel tohoto Opatření v souvislosti s pracovní oblastí je klasifikovatelné jako porušení Pracovního řádu OU a spadá do gesce Etické komise OU.
5. Porušení etických pravidel zaměstnance či studenta včetně podvodu v oblasti autorského práva, poškozování dobrého jména univerzity, anebo neetického jednání vůči druhé osobě je klasifikovatelné jako porušení Etického kodexu zaměstnanců a studentů OU a spadá do gesce Etické komise OU.
6. V případech zneužití nástrojů AI způsobem narušujícím sociální bezpečí studentů nebo zaměstnanců OU je možné využít systému sociálního bezpečí včetně fakultních kontaktních osob, institutu ombudsosoby OU, anebo elektronického komunikačního systému.

Článek 8
Závěrečná ustanovení

1. Toto Opatření nabývá účinnosti dnem následujícím po jeho vydání.
2. Toto Opatření zrušuje Opatření rektora č. 208/2023 – Využívání umělé inteligence při tvorbě písemných prací.
3. Každá fakulta zajistí implementaci Opatření prostřednictvím příslušného opatření děkana nejpozději do 6 měsíců od nabytí účinnosti tohoto Opatření.

V Ostravě dne 31.8.2026

doc. Mgr. Petr Kopecký, Ph. D.
rektor OU

Zpracoval: doc. RNDr. Martin Štěpnička, Ph.D., prorektor pro vědu a uměleckou činnost

Rozdělovník: Portál OU

Přílohy: Příloha č. 1 (nástroje AI)